

Asia: VN/7020/2024

Lausuntopyyntö tekoäly- ja tekijänoikeuspienryhmien loppuraporteista

1. Täydentäviä huomioita pienryhmien laatimiin loppuraportteihin

Onko pienryhmä 1: Tekoäly luovassa työssä loppuraportin sisältöön täydennettävää oman toimialasi osalta?

-

Onko pienryhmä 2: Teknologia loppuraportin sisältöön täydennettävää oman toimialasi osalta?

-

Onko pienryhmä 3: Oikeudelliset kysymykset loppuraportin sisältöön täydennettävää oman toimialasi osalta?

-

2.1 TOIMENPITEET

1. Kannatatko esitettyjä toimenpiteitä?

Keskeistä on tehdä kansainvälistä yhteistyötä EU-tasolla ja välttää omia kansallisia ratkaisuja.

On tärkeää, että tekoälyn kehitystä ei rajoiteta tavalla, joka haittaisi ei-kaupallista tutkimusta, tieteellistä kehitystä tai muistiorganisaatioiden yhteiskunnallista tehtävää. Erityisesti on varottava sellaisen lainsäädännön tai sopimuslissensijärjestelmien käyttöönottoa, joka voisi estää laillisen ja eettisen tekstin- ja tiedonlouhinnan (TDM).

2. Onko jokin toimenpide mielestäsi toista tärkeämpi?

-

3. Millä tavalla katsot, että toimenpiteet tulisi toteuttaa?

Toimenpiteet tulisi toteuttaa tavalla, joka erottelee selkeästi kaupalliset ja ei-kaupalliset käyttötarkoitukset sekä edistää EU-tason yhteistyötä ja yhteensopivuutta tekoällysäädöksen (AI Act)

kanssa. Innovaatioita tai avointa tiedettä ja tietoa ei tule rajoittaa kansallisesti enempää kuin EU-sääntely edellyttää.

2.2 KOULUTUS- JA TIEDOTUS

1. Kannatatko esitettyjä toimenpiteitä koulutukseen ja tiedotukseen liittyen?

Koulutukseen ja tiedotukseen liittyvät toimenpiteet ovat erittäin tärkeitä, ja niitä tulee tukea vahvasti. Selkeä ja saavutettava tieto on keskeistä sekä luovan työn tekijöille että tutkimus- ja kulttuurialojen toimijoille. On tärkeää, että koulutus huomioi laajasti eri asiaan liittyvät näkökulmat.

2. Onko jokin ehdotettu teema mielestäsi toista tärkeämpi?

Keskeisimmäksi nousee tarve selkeälle, monipuoliselle ja puolueettomalle tiedotukselle tekoälyn tekijänoikeudellisista ulottuvuuksista eri sektoreilla. Erityisen tärkeää on lisätä ymmärrystä siitä, mitä oikeuksia käyttäjillä on, erityisesti tutkimus- ja koulutuskäytössä ja sen suhteen, kuinka aineistoja voi laillisesti ja eettisesti hyödyntää tekoälyn kehityksessä.

3. Millä tavalla katsot, että koulutus ja tiedotus tulisi toteuttaa?

-

2.3 SELVITYKSET

1. Kannatatko esitettyjä aiheita selvitettäväksi?

Esitetyt aiheet ovat tärkeitä. Ja on myös erityisen tärkeää, että selvitykset tehdään näyttöön perustuen, kattavasti ja eri sektoreiden tarpeet huomioiden. Samalla olisi tärkeää, että selvityksissä otetaan huomioon avoimen tiedon, tutkimuksen ja julkisten muistiorganisaatioiden erityisrooli datan tuottajina, välittäjinä ja käyttäjinä.

2. Onko jokin selvityksen aihe mielestäsi toista tärkeämpi?

Mitä tekijänoikeudellisesti relevanttia tapahtuu tekoälymalleja kehitettäessä ja hyödynnettäessä?

3. Millä tavalla katsot, että selvitykset tulisi toteuttaa?

Monialaisesti, yhdistäen oikeudellinen, tekninen, taloudellinen ja kulttuurinen osaaminen. Mukana tulisi olla laaja kirjo toimijoita, kuten tutkijoita, luovan alan ammattilaisia, kirjastoja, arkistoja ja kansalaisyhteiskunnan edustajia.

Riippumattomasti ja läpinäkyvästi, esimerkiksi tutkimuslaitosten tai yliopistojen johdolla, jotta tulokset palvelevat yhteiskuntaa laajasti.

Kansainvälisesti yhteensopivalla tavalla, jotta tuloksia voidaan hyödyntää myös EU-tason linjauksiin liittyen.

3. Lopuksi

Muita huomioita pienryhmien laatimiin loppuraportteihin ja niissä esitettyihin suosituksiin?

-

Kangas Pirjo
Knowledge Rights 21